

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 20 май 2022 г.
(OR. en)

9348/22

Междуетноститутуционално досие:
2022/0150(NLE)

AELE 23
EEE 24
N 30
ISL 16
FL 16
MI 408
BUDGET 6
ECOFIN 459

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	16 май 2022 г.
До:	Генералния секретариат на Съвета
№ док. Ком.:	COM(2022) 205 final
Относно:	Предложение за РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с изменение на Протокол 31 относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи и Протокол 32 относно финансовите процедури по прилагане на член 82 към Споразумението за ЕИП (InvestEU)

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2022) 205 final.

Приложение: COM(2022) 205 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 16.5.2022 г.
COM(2022) 205 final

2022/0150 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се приеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с изменение на Протокол 31 относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи и Протокол 32 относно финансовите процедури по прилагане на член 82 към Споразумението за ЕИП

(InvestEU)

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение се отнася до решението за установяване на позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с предвиденото приемане на Решението на Съвместния комитет относно изменение на Протокол 31 относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи и Протокол 32 относно финансовите процедури по прилагане на член 82 към Споразумението за ЕИП.

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Споразумението за ЕИП

Споразумението за Европейското икономическо пространство („Споразумението за ЕИП“) гарантира равни права и задължения в рамките на вътрешния пазар за гражданите и икономическите оператори в ЕИП. В него се предвижда включването на законодателството на ЕС, обхващащо четирите свободи, в тридесетте държави от ЕИП, които са държавите — членки на ЕС, Норвегия, Исландия и Лихтенщайн. Освен това Споразумението за ЕИП обхваща сътрудничеството в други важни области, като научноизследователската и развойната дейност, образованието, социалната политика, околната среда, защитата на потребителите, туризма и културата, наричани заедно „съпътстващи и хоризонтални“ политики. Споразумението влезе в сила на 1 януари 1994 г. Европейският съюз заедно със своите държави членки е страна по Споразумението.

2.2. Съвместният комитет на ЕИП

Съвместният комитет на ЕИП отговаря за управлението на Споразумението за ЕИП. Той е форум за обмен на мнения, свързани с функционирането на Споразумението за ЕИП. Решенията му се вземат с консенсус.

2.3. Предвиденият акт на Съвместния комитет на ЕИП

Очаква се Съвместният комитет на ЕИП да приеме решението на Съвместния комитет на ЕИП („предвидения акт“) във връзка с изменението на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи и Протокол 32 относно финансовите процедури по прилагане на член 82 към Споразумението за ЕИП.

Целта на предвидения акт е да се разшири сътрудничеството между договарящите се страни по Споразумението за ЕИП, за да се включи участието на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ в програмата InvestEU. Поради това Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017¹ следва да бъде включен в Споразумението за ЕИП.

Тъй като Лихтенщайн не заяви интерес да участва в програмата InvestEU, проектът на решение на Съвместния комитет на ЕИП се отнася само до Норвегия и Исландия. Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ също така решиха да не участват в консултантския център InvestEU и могат да решат да не участват в един или повече

¹ ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 30—89.

финансови продукти по раздел „ЕС“ на фонда InvestEU. За да се осигури адекватен финансов принос на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ, този принос следва да се основава на рисковия профил на финансовите продукти, в които те решат да участват. Финансовият принос на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ увеличава гаранцията от ЕС.

За целите на изчисляването на финансовия принос на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ във фонда InvestEU коефициентът за пропорционалност, предвиден в член 82, параграф 1 от Споразумението за ЕИП за бюджетните редове, може да не отразява точно дела на участието в този фонд чрез съответните финансови продукти. С оглед на това съгласно член 8 от Протокол 32 държавите от ЕАСТ следва да сключат споразумения за финансов принос с ЕС, който се представлява от Комисията. Тъй като финансовият принос се осъществява чрез избраните финансови продукти, определянето на размера на финансовия принос на държавите от ЕАСТ в гаранцията от ЕС, на реда и условията за използването на този принос и на честотата и размера на плащането му, както и на правилата, съгласно които неизползваните средства и приходи се възстановяват на държавите от ЕАСТ, трябва да стане в споразуменията за финансов принос.

В съответствие с бюджетната политика на ЕС участието в дейност на ЕС е възможно само след като се плати съответният финансов принос. Плащането обаче може да се извърши, след като настоящият проект на решение на Съвета бъде приет и последващата покана на ЕС за внасяне на средства, отправена от Европейската комисия, бъде представена на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ.

Ето защо, за да се покрие периодът между 1 януари 2022 г. и получаването на съответното плащане, проектът на решение на Съвместния комитет следва да се прилага с обратно действие от 1 януари 2022 г. Обратното действие не засяга правата и задълженията на съответните лица и е в съответствие с принципа на оправданите правни очаквания.

Предвиденият акт ще бъде обвързващ за страните в съответствие с членове 103 и 104 от Споразумението за ЕИП.

3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

Комисията представя проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП пред Съвета, който да го приеме като позиция на Съюза. Комисията се надява да има възможност да го представи пред Съвместния комитет на ЕИП възможно най-скоро.

Съдържанието и естеството на проекта на приложеното решение на Съвместния комитет на ЕИП надхвърлят това, което може да се счита за чисто технически адаптации по смисъла на член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета. Поради това позицията на Съюза следва да бъде определена от Съвета.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

4.1. Процесуалноправно основание

4.1.1. Принципи

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за установяване на „позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато

този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението².

Понятието „актове с правно действие“ включва актове с правно действие по силата на нормите на международното право, които уреждат съответния орган. То включва и инструменти, които нямат обвързващ характер съгласно международното право, но са „годни да окажат съществено въздействие върху съдържанието на приеманата от законодателя на Съюза нормативна уредба“².

4.1.2. Приложение в конкретния случай

Съвместният комитет на ЕИП е орган, създаден със споразумение, а именно Споразумението за ЕИП. Актът, който Съвместният комитет на ЕИП има за задача да приеме, представлява акт с правно действие. Предвиденият акт ще бъде обвързващ по силата на международното право в съответствие с членове 103 и 104 от Споразумението за ЕИП.

Предвиденият акт не допълва, нито изменя институционалната рамка на Споразумението за ЕИП. Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС във връзка с член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство.

4.2. Материалноправно основание

4.2.1. Принципи

Материалноправното основание за дадено решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС зависи преди всичко от целта и съдържанието на предвидения акт, във връзка с който се заема позиция от името на Съюза. Ако предвиденият акт преследва две цели или се състои от две части и ако едната от целите или частите може да се определи като основна, докато другата е само акцесорна, решението съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС трябва да се основава на едно-единствено материалноправно основание, а именно на изискваното от основната или преобладаващата цел или част.

По отношение на предвиден акт, който преследва едновременно няколко цели или се състои от няколко части, които са неразривно свързани, без никоя от тях да е акцесорна по отношение на другите, материалноправното основание за решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС ще трябва, по изключение, да включва съответните различни правни основания.

4.2.2. Приложение в конкретния случай

Материалноправното основание за предложеното решение съответства на материалноправното основание за правния акт, който се включва в Споразумението за ЕИП с това решение.

Програмата InvestEU се основава на дяловете „Промисленост“ и „Икономическо, социално и териториално сближаване“ от ДФЕС (член 173 и член 175, трета алинея).

Поради това материалноправното основание за предложеното решение включва следните разпоредби: Член 173 и член 175, трета алинея от ДФЕС.

4.3. Заключение

Правното основание за предложеното решение следва да бъде член 173 и член 175, трета алинея от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС и член 1, параграф 3

² Решение на Съда от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, т. 61—64.

от Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство.

5. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Норвегия и Исландия участват финансово в бюджета на Съюза. Точният размер на участието ще бъде определен в съответствие с разпоредбите на Споразумението за ЕИП, след като настоящият проект на решение на Съвета бъде приет.

6. ПУБЛИКУВАНЕ НА ПРЕДВИДЕНИЯ АКТ

Тъй като с акта на Съвместния комитет на ЕИП ще се изменят Протокол 31 относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи и Протокол 32 относно финансовите процедури по прилагане на член 82 към Споразумението за ЕИП, е целесъобразно той да бъде публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз*, след като бъде приет.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с изменение на Протокол 31 относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи и Протокол 32 относно финансовите процедури по прилагане на член 82 към Споразумението за ЕИП

(InvestEU)

(текст от значение за ЕИП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 173 и член 175, трета алинея във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета от 28 ноември 1994 г. относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство³, и по-специално член 1, параграф 3 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Споразумението за Европейското икономическо пространство⁴ („Споразумението за ЕИП“) влезе в сила на 1 януари 1994 г.
- (2) Съгласно член 98 от Споразумението за ЕИП Съвместният комитет на ЕИП може да реши да измени, наред с друго, Протокол 31 относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи и Протокол 32 относно финансовите процедури по прилагане на член 82 към Споразумението за ЕИП.
- (3) Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета⁵ следва да бъде включен в Споразумението за ЕИП.
- (4) Поради това Протокол 31 (относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи) и Протокол 32 (относно финансовите процедури по прилагане на член 82) към Споразумението за ЕИП следва да бъдат съответно изменени.
- (5) Позицията на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП следва да се основава на проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП, приложен към настоящото решение,

³ ОВ L 305, 30.11.1994 г., стр. 6—8.

⁴ ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 3.

⁵ Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017 (ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 30—89).

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с предложеното изменение на Протокол 31 (относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи) и Протокол 32 (относно финансовите процедури по прилагане на член 82) към Споразумението за ЕИП, се основава на проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП, приложен към настоящото решение.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Съвета
Председател